

Factsheet – juli 2010

Aanpassing maatregelen Q-koorts

De maatregelen om de Q-koortsepidemie in Nederland te bestrijden lijken effect te hebben gehad. Daarom wordt het maatregelenpakket aangepast.

Q-koorts in Nederland

Q-koorts is een infectieziekte die van dieren kan overgaan op mensen. Vanaf 2007 zijn er in Nederland elk jaar meer mensen ziek geworden van Q-koorts. Om te voorkomen dat er de komende jaren weer meer mensen ziek worden, hebben de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS) maatregelen genomen.

Afbouw van de maatregelen

Tot nu toe zijn er dit jaar veel minder mensen ziek geworden dan vorig jaar. Hierdoor lijkt het erop dat de genomen maatregelen effectief zijn geweest. Ook is uit onderzoek gebleken dat het vaccin voor dieren goed werkt. Vaccinatie voorkomt in vrijwel alle gevallen dat dieren geïnfecteerd raken. Bij dieren die toch geïnfecteerd zijn, zorgt vaccinatie ervoor dat er minder Q-koortsbacteriën worden uitgescheiden.

De deskundigen verwachten dat een vaccinatiecampagne van een aantal jaren zal leiden tot zeer grote vermindering van de verspreiding van de Q-koortsbacterie. Daarom is het volgens de ministers verantwoord om de maatregelen aan te passen.

Welke maatregelen worden aangepast?

De volgende maatregelen worden opgeheven:

- Er worden geen drachtige dieren meer geruimd. Het ruimen van drachtige dieren op besmette bedrijven was een éénmalige maatregel.
- Melkgeiten- en melkschapenbedrijven mogen vanaf 15 juli weer dieren aanvoeren van niet-besmette bedrijven, onder de strikte voorwaarde dat ze op tijd en volledig gevaccineerd zijn.
- Vanaf 15 juli mag weer worden gefokt met dieren die geen levenslang fokverbod hebben.

Het verplichte tankmelkonderzoek wordt voor niet besmette bedrijven teruggebracht naar één keer per maand. Voor bedrijven die besmet zijn, blijft de monitoring van de tankmelk eens per twee weken. Tijdens laatste weken van de dracht en tijdens het lammerseizoen worden alle bedrijven eens per twee weken gemonitord. Bij het tankmelkonderzoek wordt een monster uit de melktank gecontroleerd op de aanwezigheid van de Q-koortsbacterie. Als het monster twee keer positief is wordt het bedrijf door de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit besmet verklaard.

Uitgebreidere informatie over het nieuwe maatregelenpakket vindt u in de Factsheet Maatregelen Q-koorts op www.minlnv.nl/qkoorts

Welke maatregelen blijven van kracht?

De volgende maatregelen blijven van kracht op melkgeiten- en melkschapenbedrijven:

- De meldplicht van de veehouder bij een verdenking van een Q-koortsinfectie bij één of meerdere van zijn dieren (op basis van abortus) blijft van kracht.

- Het uitbreidingsverbod en het verbod op nieuwvestiging blijven gehandhaafd tot 1 juni 2011. Dit houdt in dat er niet meer geiten en schapen op een bedrijf aanwezig mogen zijn dan in november 2009. Daarnaast mogen er geen nieuwe bedrijven worden gestart.
- Jaarlijkse vaccinatie van dieren blijft verplicht.
- Mestmaatregelen en hygiënemaatregelen blijven gelden. Mest die verwijderd wordt uit de stal moet 90 dagen afgedekt worden opgeslagen op de locatie waar de mest is geproduceerd. Besmette bedrijven moeten de mest tot 30 dagen na het einde van de lammerperiode in de stal laten liggen. Daarna moeten zij de mest 150 dagen afgedekt opslaan op het bedrijf. Het hygiëneprotocol voor melkgeiten- en schapenhouderijen heeft betrekking op de algemene hygiëne, de mestopslag, het vervoeren en uitrijden van mest. Het hygiëneprotocol is te vinden op www.minlnv.nl/qkoorts

Kinderboerderijen

De maatregelen voor kinderboerderijen en andere bedrijven met een publieksfunctie, veranderen niet. Het is voor kinderboerderijen verplicht om drachtige geiten en schapen afgezonderd te houden van bezoekers vanaf 4 maanden dracht tot 2 weken na het lammeren. Daarnaast worden dieren op kinderboerderijen en andere bedrijven met een publieksfunctie verplicht gevaccineerd tegen Q-koorts. Ook is er een apart hygiëneprotocol voor bedrijven met een publieksfunctie. Hierin staat hoe deze bedrijven de kans kunnen verkleinen dat mensen op kinderboerderijen besmet worden met de Q-koortsbacterie. Het hygiëneprotocol voor bedrijven met een publieke functie is te vinden op www.minlnv.nl/qkoorts.

Blijf alert op verschijnselen Q-koorts

Door de maatregelen die in december 2009 zijn genomen, is de belangrijkste bron van besmetting (aborterende of lammerende melkgeiten en melkschapen) weggenomen. Door bovendien de dieren te vaccineren tegen Q-koorts, wordt voorkomen dat er opnieuw een grote besmettingsbron ontstaat.

De Q-koortsbacterie zal echter altijd in Nederland aanwezig blijven. Omdat de bacterie lang in het milieu kan overleven, kunnen mensen nog steeds ziek worden. Blijf daarom alert op de verschijnselen van Q-koorts, zoals koorts met hoofdpijn of hoesten. Mensen die wonen, werken of verblijven in een gebied waar Q-koorts voorkomt, worden geadviseerd zich bij de huisarts te melden als zich ziekteverschijnselen voordoen. Dit geldt vooral voor hartpatiënten, voor mensen met een afweerstoornis en voor zwangere vrouwen.

Kijk voor meer informatie www.qkoortsinnederland.nl of neem contact op met uw lokale GGD (zie www.ggd.nl).